

cap. XIII. n. 8, atque ulterius ostendens, ipsam in provincia Mediolanensi nunquam usui fuisse receptam.

59. *An hæc solum procedat in beneficiatis naturaliter mortuis?* — Quin etiam Joan. Vincent. Hondedeus, consil. 85, n. 35 et seqq., vol. II; et Joan. Carolus Antonellus, tractat. de Regimine ecclesie episcopalis, lib. III, cap. x, n. 2, censent, quod constitutio illa Julii III, non procedat, nisi in beneficiato defuncto, hoc est, naturaliter mortuo; cum loquatur de fructibus Beneficiorum tempore obitus beneficiatorum: atque ideo non habeat, v. g. locum inter resignantem et resignarium; eo quod constitutiones juris communis correctoriae, non sint extra casum, de quo loquuntur, extendendae.

60. *An hæc solum procedat in beneficiatis naturaliter mortuis?* — Verum hæc posterior sententia non caret difficultate: nam licet quoad impetrationem sit differentia, an beneficium vacet per mortem, vel per renuntiationem, c. *Susceptum de Rescript.*, in 6; nihilominus nulla convincitur adesse diversitatis ratio in episcopo cedente, resignante vel translato, et in episcopo mortuo quoad vinculum, titulum et administrationem prioris Ecclesie: quia utrobique habetur pro mortuo, can. *In apibus*, § *Ecce in quibus*, 7, q. 1, ubi Glossa, § *Defuncto*, Joan. Andreas, in reg. *Non est in mora*, n. 5. de *Reg. jur.*, in 6; Abbas, c. *Nisi essent*, n. 11, de *Præbend.*: Cardinalis, consil. 110, n. 2, vol. I; Gabriel, consil. 192, vol. I; Nicolaus de Ubaldis, tom. VIII *Tractatum*, tract. de *Successionib. ab intestato clericorum*, § *Sequitur*, n. 11; Flam. Parisius, lib. 1, de *Resignat. benefic.*, quæst. 5, n. 4 et 8, citans plures alios. Accedunt rationes superius, num. 38 et 57, allatae. Et quod tunc, ubi intervenit identitas rationis in lege expressæ, recte fiat extensio etiam in correctoriis, ex professo dictum est, tit. II, de *Constitutionib.*, § 19, num. 507 et 510. (ADNOTATIO XXXVII).

TITULUS VIII.

De Auctoritate, et Usu Pallii.

1. *Ratio continuationis.* — Quia ex illis, qui ad dignitates promoventur per postulationem, electionem, vel translationem, nonnulli gau-

dent jure Pallii, ejusque usu, merito præcedentibus rubricis præsens subjungitur. Unde

2. *Pallium quid?* — Quæritur I. Quid sit pallium, a quo, et quibus conferatur, quidque designet? Resp. *Pallium* est principale ornamentum ecclesiasticum, de corpore beati Petri sumptum, et a Papa archiepiscopis datum, conferens plenitudinem pastoralis officii. Ita Hostiensis in *Summa*, h. t. n. 4; Zoesius n. 1; Engel, et alii; atque desumitur ex c. *Significasti*, 4, § *de Election.*, etc. *Nisi specialis*. 3, h. t. Declarantur singulae particulae, ex quarum declaratione patebit simul responsio ad tres posteriores propositæ quæstionis partes.

3. *Et cujus formæ? Ejusque mystica significatio.* — Dicitur imprimis, « principale ornamentum ecclesiasticum. » Nam, ut inquit Glossa marginalis ad rubricam h. t., Pallium toto hoc titulo sumitur pro quodam archiepiscoporum ornamento, quatuor crucibus nigris aut purpureis intexto, velut stola sacerdotalis, quod super alia ornamenta defertur, humeros velut corona, pectusque circumdans, et ante dependens. Quod quidem Pallium regulariter ex lana alba contextum; ejusque mystica significatio est, ut, cum sit de vellere ovium, intelligat illud gestans, se esse pastorem spiritualem ovium; et quia eo circumcingitur circa humeros, teneri sollicite circumspicere, ne aliqua ex commissis sibi ovibus aberret; imo et obligari, ut errantem humeris suis imponat, atque ad caulam dominicam reportet, utpote cruce Domini redemptam, et insignitam. Zoesius h. t. n. 1.

4. *Quibus conferatur?* — Dicitur secundo: « Archiepiscopis datum. » Quia Pallium est præcipuum insigne dignitatis archiepiscoporum ac superiorum episcoporum; ut sunt primates, patriarchæ, ac ipsemet Papa; quamvis ex speciali privilegio, et longa consuetudine Ecclesiarum suarum, etiam quibusdam episcopis conferri soleat prout de Papiensi, Amaricensi, Massano, et Hostiensi episcopo, qui Papam consecrat, refert Hostiensis, loc. cit., n. 1. Quibus alii, ut Valensis, h. t. § 1, n. 6; Sannig, eod. cap. II, n. 1, addunt Lucensem in Tuscia, Bambergensis in Germania, et Quinque Ecclesiensem in Hungaria; de quorum ultimo fit mentio, c. *Cum in juventute*. 13, de *Præsumpt.*

5. *Sumitur de corpore beati Petri: et cur?* — Dicitur ulterius, « de corpore beati Petri sumptum. » Quia Pallium hujusmodi bene-

fitur, et consecratur a Papa super altare sancti Petri Romæ, ibique ponitur, indeque accipitur ab archiepiscopis præsentibus, vel procuratoribus eorum, si absunt; prout innuit textus in cit. c. *Significasti*, 5, de *Election.* ubi Pontifex, archiepiscopo Panormitano rescribens, inquit: « Cum igitur a Sede Apostolica vestrae insignia dignitatis exigitis, quæ a beati Petri tantum corpore assumuntur: » et notat Glossa ibid. § *Assumuntur*: et Barbosa, n. 6. Atque hoc fieri videtur ob mysticam rationem; videlicet, ad denotandum, quod per *Pallium* conferatur veluti particula pontificiæ potestatis, quæ ex Christi concessione principaliter residet in divo Petro, ejusque legiimis successoribus, atque exinde derivatur in alios.

6. *Datur a solo Papa; et quibus concurrentibus?* — Rursus dicitur, « a Papa datum. » Quia Pallium a solo Summo Pontifice, auctoritate propria, atque universaliter per totum orbem christianum, conferatur aliis eminentioribus episcopis, d. c. *Significasti, de Elect.*; quanquam is non consueverit honorem Pallii concedere, nisi ob exigentiam meritorum, ac fortiter pulsantibus, hoc est, instanter petentibus, can. *Prisca*. dist. 100, nec nisi præmissa consueta professione fidei, can. *Optatum*, ead. dist.; ac præstito fidelitatis, et obedientiæ juramento, cit. c. *Significasti*, et c. *Antiqua*, 23, de *Privileg.*

7. *Olim etiam quatuor patriarchæ principales Pallium contulerunt suis suffraganeis.* — Fatendum quidem, quod olim ex speciali privilegio pontificio, in concilio generali sub Innocentio III renovato, etiam quatuor principales patriarchæ, videlicet Constantinopolitanus, Alexandrinus, Antiochenus, et Hierosolymitanus, licite potuerint suis suffraganeis, Pallium elargiri, postquam illud præstito sibi fidelitatis, et obedientiæ juramento, a Romano Pontifice receperunt; prout expressum habetur in cit. c. *Antiqua*, 23, de *Privileg.* Verum hoc ipsis licuit dumtaxat ex concessione, et privilegio Sedis Apostolicæ, ac limitate dumtaxat respectu priorum suffraganeorum; non autem universaliter pro toto orbe christiano. Et quia de facto dicti patriarchæ sese subtraxerunt ab unitate Ecclesie, ac debita obedientia Romani Pontificis; hodie dictum privilegium est extinctum, sicque Pallium hodie a solo Papa conferitur.

8. *Per Pallium confertur plenitudo pontificalis officii, et nomen archiepiscopale.* — Tan-

dem additur, « conferens plenitudinem pastoralis officii: » qualis in rubrica, h. t. intelligitur sub *auctoritatis* nomine; tum « quia per Pallium pontificalis officii plenitudo cum archiepiscopalis nominis appellatione confertur; » ut dicitur in c. *Nisi specialis*. 3, h. t. Adeo, ut non sit appellandus archiepiscopus ante Pallii receptionem, juxta Glossam ibid. § *Nominis* et Abbatem n. 1 et 7, ubi inquit, quod promotus in archiepiscopum, licet sit consecratus in episcopum, ante receptionem Pallii non appelletur *Archiepiscopus*, sed cum addito, *electus*; tum quia archiepiscopo, quantumvis consecrato in episcopum, non licet exercere ea, quæ sunt ordinis episcopalis, nec illa jurisdictionalia, quæ sunt majoris ponderis; ac proinde nequit is convocare concilium, conficere chrisma, dedicare basilicas, ordinare clericos, vel episcopos consecrare: nam talia videretur agere, non tanquam simplex episcopus, sed tanquam archiepiscopus, text. clar. c. *Quod sicut*, 28, § *Super eo, de Election.* et amplius tradit Abbas ibid. n. 4.

9. *Archiepiscopus ante receptum Pallium, quæ possit exercere, nec ne?* — Poterit tamen archiepiscopus confirmatus ante receptum Pallium, ea, quæ sunt ordinis episcopalis, demandare suo suffraganeo, qui et licite talia exercet; cum in ipso cesset ratio proxime allata, estque decisum in c. *Suffraganei*, 11, de *Elect.* Insuper is per actum confirmationis recipit potestatem quoad ea, quæ sunt jurisdictionis, exceptis dumtaxat causis majoribus, ut est convocare concilium, c. *Transmissam*, 15, eod. ac notat Abbas in c. *Nisi specialis*, n. 3, h. t.

10. *Papa in missarum solemnibus utitur Pallio semper, et ubique.* — Quæritur II. Ubi, et quando sit utendum Pallio? Resp. I. Romanus Pontifex semper, et ubique, in Missarum solemnibus utitur Pallio: « Quoniam assumptus est in plenitudinem ecclesiasticæ potestatis, quæ per Pallium significatur. » Textus est in c. *Ad honorem*, 4, h. t.

11. *Non sic inferiores prælati; et cur?* — Resp. II. Inferiores prælati, videlicet patriarchæ, primates, et archiepiscopi, ac nonnulli episcopi ex speciali privilegio usum Pallii habentes, nec semper nec ubique, sed in Ecclesiis dumtaxat suæ jurisdictioni ecclesiasticæ subjectis, ac certis anni diebus solemnioribus, intra Missarum solemnia Pallii uti possunt: « Quoniam vocati sunt in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potesta-

lis. » Patet hoc ex cit. c. *Ad honorem*, 4, h. t. juncto c. *Cum sis*, 6, et cap. ult. eod.

12. *Archiepiscopus utitur Pallio solum in Ecclesiis sue provinciae, non extra.* — Unde imprimis archiepiscopus (idem servata proportione dicendum de episcopo, per privilegium habente usum Pallii) nequit uti Pallio in Ecclesiis alienae provinciae, utpote quae non subjacent ejus jurisdictioni ecclesiasticae: nam Pallium datur quidem personae, sed contemplatione loci, seu Ecclesiae sibi subiectae, ut probat Glossa fin. in c. *Bonae memoriae*, 4, de *Postulat. praelat.* Sic quippe, in cap. 1, h. t. usus Pallii restringitur, et conceditur archiepiscopo, « dumtaxat intra Ecclesiam suam: » hoc est (ut ibidem exponitur) « intra quamlibet Ecclesiam provinciae sibi commissae. » Adeo, ut archiepiscopus, cessante speciali privilegio pontificio, extra suam provinciam Pallio uti non possit, etiamsi ad habeat generalis cuspiani regni consuetudo; ut c. *Ex tuarum*, 5, h. t. ubi talis consuetudo censetur dicenda esse potius corruptela.

13. *Solvitur instantia ex c. Cum sis, h. t.* — Et hac ratione explicari, ac intelligi debet cit. c. *Cum sis*, h. t. ubi dicitur, quod archiepiscopus, « ubicumque fuerit, » possit in Missa diebus solemnibus uti Pallio. Nam, ut jura juribus concordentur, ly *ubicumque* est restringendum ad quamlibet Ecclesiam provinciae suae, juxta Glossam un. cit. c. *Cum sis*; dummodo non habeatur speciale privilegium; quale cuiquam olim fuisse concessum, legitur in c. *Ex tuarum*, 5; h. t.

14. *Pallio utendum intra Ecclesiam ad sola Missarum solemnia, non extra eam in processionibus. An et in synodo.* — Deinde nequit archiepiscopus uti Pallio extra Ecclesiam, ut puta in publicis processionibus, aut si alio modo inde exire contigerit, text. clar. cap. 1, h. t. Nam Pallio est utendum intra Ecclesiam ad sola Missarum solemnia, can. *Pallium*, dist. 100. Quamvis ibidem Glossa un. recte dicat, quod archiepiscopus etiam in synodo possit uti Pallio: quod ipsum astruitur ex c. *Quod sicut*, 29, § *Super eo de Election.* ubi habetur, quod archiepiscopo non liceat sine Pallio convocare concilium, conficere chrismata, dedicare basilicas, et clericos ordinare.

15. *Archiepiscopus utitur Pallio in omnibus Ecclesiis suae provinciae, etiam exemptis.* — Illud praemissis est addendum, quod archiepiscopus possit uti Pallio, non solum in Ecclesiis suae dioecesis, sed etiam extra pro-

priam dioecesin in qualibet Ecclesia suae provinciae, per text. in cit. c. 1, h. t. ac notat Abbas ibid. n. 9, post Hostiensem, contra nonnullos alios. Atque istud procedit, etiamsi Ecclesia illa caeteroquin sit exempta, Clem. 2, et ibi Glossa, §. *Pontificalibus, de Privileg.*

16. *Sed illis dumtaxat diebus, qui sunt in ejus privilegio expressi. Et quales hi communiter esse soleant?* — Resp. III. Tempus quod attinet, quo licitum est uti Pallio, generatim est dicendum, quod illis dumtaxat diebus archiepiscopus possit in suis Ecclesiis uti Pallio, qui in ejusdem privilegiis sunt expressi, cap. ult. h. t. Et, licet de hoc certa regula universim dari nequeat, magis tamen communiter concedi solet usus Pallii pro illis diebus, qui enumerantur partim a Glossa magna in c. *Ad honorem*, 4, h. t. partim ab Hostiensi in *Summa*, h. t. n. 5. Et sunt sequentes; nimirum Nativitas Domini, Festivitas S. Joannis, et S. Stephani, Circumcisio Domini, Epiphania, Dominica Palmarum, Coena Domini, Sabbatum sanctum, tres dies Resurrectionis, Ascensio Domini, Pentecostes, Festivitas S. Joannis Baptistae, et omnium Apostolorum, tres (vel juxta Hostiensem, quatuor) Festivitates B. MARIE, S. Michaelis, et Omnium Sanctorum, Dies Dedicationis Ecclesiarum, Consecrationis episcoporum, Ordinationis clericorum, et dies anniversarius consecrationis ipsius Pallii, nec non festivitates principales suae archiepiscopalis Ecclesiae.

17. *Potest archiepiscopus etiam sine Pallio, et sandaliis celebrare.* — Resp. IV. Potest nihilominus archiepiscopus tam in sua, quam in aliena dioecesi, celebrare sine Pallio, et sandaliis. Textus est in cap. ult. h. t. Idque merito: ne alioquin archiepiscopus impediatur a celebratione Missarum, utpote qui nec extra suam provinciam, nec semper intra hanc, cum Pallio celebrare potest.

18. *Præsertim, si celebret pro defunctis, aut privatim.* — Sic potest, imo secluso speciali privilegio debet, archiepiscopus celebrare absque Pallio Missam pro defunctis, quoties pro his incrementum Deo sacrificium offerre satagit, cap. ult. h. t. ac notat Glossa fin. et Abbas ibid. num. 6. Insuper in ipsis quoque diebus solemnibus proxime enumeratis, quando is privatim solum celebrat, et non solemniter, haud est necesse uti Pallio, can. *Pallium*, dist. 100, et notat Pirhing h. t. n. 12.

19. *Nequit alteri suum Pallium commodare.*

Pallium non transit personam, sed cum persona sepelitur. — Quæritur III. Utrum unus archiepiscopus possit alteri Pallium suum commodare? Resp. negative. Siquidem Pallium, utpote conferens plenitudinem pastoralis officii, est quid personale, et sequitur personam usque ad mortem, atque ideo alteri commodari nequit; haud obstante, quod unus archiepiscopus possit alterum invitare ad celebrandum in sua dioecesi, cap. II, h. t. Ubi ratio hujus redditur illis verbis: « Cum Pallium personam non transeat, sed quisque cum eo debeat sepeliri. »

20. *Archiepiscopus translatus, debet obtinere novum Pallium.* — Quinimo non solum unus archiepiscopus non potest alteri suum Pallium commodare (intellige, pro utendo: secus, pro videndo), sed etiam, si ipsemet archiepiscopus a sua metropolitana Ecclesia per summum Pontificem transferatur ad aliam, non poterit in hac posteriori Ecclesia uti Pallio priori; sed debet obtinere novum Pallium, arg. c. *Bonae memoriae*, 4, § fin. juncta Glossa ult. de *Postulat. praelat.* ubi Papa archiepiscopo translato promittit novum Pallium, ad nomen et usum posterioris Ecclesiae; ac post Joan. Andream tradit Abbas cap. II, n. 7, h. t. Idque fit ob rationem jam allegatam, quia videlicet Pallium datur personae, sed contemplatione loci, seu Ecclesiae sibi subiectae, respectu cujus confert plenitudinem ecclesiasticae potestatis. Unde in simili, quando archiepiscopus ex justa causa renuntiat archiepiscopatu, perdit usum Pallii, quamvis alibi ex concessione papali exerceat officium pontificale; ut c. *Ad supplicationem*, 9, de *Renuntiat.*

21. *Sepelitur tunc cum utroque Pallio, et quomodo?* — Porro in dicto casu translationis archiepiscopi, successor translatus non utetur Pallio praedecessoris sui, neque hoc debet remanere penes priorem Ecclesiam: Pallium enim non transit personam, sed debet cum illa sepeliri, d. cap. II, h. t. Unde translatus archiepiscopus illud secum asportabit, licet ipso amplius non sit usus, sed novo dato sibi pro Ecclesia, ad quam fuit translatus. Post mortem autem sepelietur is cum utroque Pallio; ita tamen, ut ultimo Pallio vestiatur corpus ejus, et primum supponatur capiti ipsius, vel super corpus ejus ponatur, juxta Innocentium, Hostiensem, et Abbatem cit. cap. II, n. 7, h. t. et alios. (ADNOTATIO XXXVIII.)

TITULUS IX.

De Renuntiatione.

1. *Visis postulatione, electione, et translatione, utpote tribus modis, quibus beneficia ecclesiastica acquiruntur; agitur nunc de renuntiatione, per quam eadem amittuntur. Expediit tamen majoris claritatis gratia hunc titulum in paragraphos dividere.*

§ I.

DE RENUNTIATIONE UT SIC, ET AN PROPRIA AUCTORITATE FIERI POSSIT?

2. *Renuntiatio quid? quibus aliis nominibus appelletur?* — Quæritur I. Quid, et quotuplex sit renuntiatio? Resp. I. *Renuntiatio*, prout de ipsa impræsentiarum agitur, est spontanea beneficii ecclesiastici dimissio, facta, coram legitimo superiore eam acceptante. Ita Layman, in *Rubrica*, h. t. et in re communi. Nam, sicut generatim loquendo, renuntiatio est rei, vel juris spontanea refutatio, sive remissio, c. *Si quis in conscribendo*, C. de *Pactis*: ita in proposito per renuntiationem intelligitur refutatio, sive dimissio illius juris, quod quis antea in beneficio ecclesiastico habuit.

Cæterum renuntiatio beneficii solet in jure etiam appellari resignatio: ut c. *Super hoc*, 5, et c. *Quod in dubis*, 8, h. t. Item cessio; ut c. *Nisi cum pridem*, 10, § 1, h. t. Aliquando etiam ejuratio, si nimirum interveniente juramento quis se abdicet beneficio; ut cit. c. *Super hoc*, 5, cod.

3. *Debet esse spontanea; alias potest rescindi.* — Ubi simul recte notatur, quod renuntiatio seu ejusmodi ejuratio, debeat esse « spontanea; » hoc est libera, et non vi, vel metu, nec oppressionem quadam extorta. Siquidem renuntiatio coacta, licet ipso jure valeat (nam coacta voluntas, est voluntas, can. *Merito*, 15 q. 1.), parit tamen exceptionem. *Quod metus causa*, sicque ad petitionem partis per judicem est rescindenda, arg. d. c. *Super hoc*, juncta Glossa §. *Resignationis*, h. t.; Abbas, c. *Ad aures*, n. 8, et c. *Ad audientiam*, n. 4. *De iis, quæ vi metusque causa*, etc.; Flamin. Parisius, de *Resignat. benefic.*, lib. XIII, quæst. 2.